

7. VALORIFICAREA SUPERIOARĂ A ALTOR PRODUSE ALE FONDULUI FORESTIER ÎN AFARA LEMNULUI

Pe lângă producția de lemn, care constituie produsul de bază al pădurii, fondul forestier mai furnizează o serie de alte produse valoroase cum ar fi: vânat, fructe de pădure, ciuperci comestibile, plante medicinale și aromatice din flora spontană etc.

Reglementarea producției și a recoltării acestor produse, face necesară cunoașterea tuturor resurselor din fondul forestier, a cantităților realizate în deceniul anterior (2015-2024), întocmirea prognozelor, precum și stabilirea măsurilor ce se impun pentru sporirea continuă a producției în deceniul de aplicare a prezentului amenajament.

Reglementarea resurselor fondului forestier în afara lemnului (vânatul, pescuitul în apele din fondul forestier, fructele de pădure, ciupercile comestibile, plantele medicinale, potențialul melifer etc.) se va face în baza unor studii specifice, conform legislației în vigoare.

7.1. Potențial cinegetic

Suprafața teritorială a U.P. IX Zăvoaiele Siretului, implicit fondul forestier proprietate publică a statului, face parte din trei fonduri cinegetice: FC nr. 52 Zamostea (administrat GVS), FC 53 Adâncata (administrat GVS) și FC nr. 55 Mitoc (fond cinegetic didactic, sub administrația Facultății de Silvicultură Suceava).

Vânatul principal este reprezentat de mistreț (*Sus scrofa*) și căprior (*Capreolus capreolus*), iar cel secundar de iepure comun (*Lepus europeus*), fazan (*Phasianus colchicus*), potârniche și prepeliță. Alte specii de interes vânătorească întâlnite în U.P. IX Zăvoaiele Siretului sunt vulpea (*Vulpes vulpes*), șacalul auriu (*Canis aureus*), jderul de copac (*Martes martes*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), viezurele (*Meles meles*), dihorul (*Putorius putorius*), nevăstuica (*Mustela nivalis*) etc.

Biotopul corespunzător vânatului principal îl constituie pădurile constituite atât din mici trupuri fragmentate, bogate în specii, străbătute de ape și întrerupte de poieni, fânețe și culturi agricole. Mistrețul și căpriorul găsesc aici condiții bune de dezvoltare, terenurile împădurite alternând cu câmpurile deschise. Iepurele și fazanul găsesc de asemenea condiții optime de dezvoltare, facilitate în special de culturile agricole și fânețele din zonă, presărate cu pâlcuri de mărăcini și tufișuri, intercalate cu trupuri de pădure care le conferă adăpost. Unitatea de producție constituie un spațiu foarte potrivit, deoarece cuprinde arborete cu vârste variate, de la tinere la mature, care oferă adăpost vânatului, dar și condiții bune de hrănire. Condițiile naturale sunt prielnice, cu excepția unor scurte perioade de iarnă, când stratul de zăpadă este gros și acoperit cu o crustă.

În fondul forestier al unității de producție nu există terenuri rezervate pentru hrana vânatului, dar, așa cum s-a menționat anterior, pădurile, alcătuite din trupuri dispersate, mărginite de pășuni, fânețe și terenuri agricole, pot asigura condiții bune de hrană și de adăpost pentru vânat, care găsește suficientă hrană în timpul sezonului de vegetație, atât în pădure cât și în zonele deschise învecinate. Se impune, însă, asigurarea necesarului de sare pe tot parcursul anului și suplimentarea hranei cu fân, frunzare ș.a. în perioada de iarnă.

Deși pășunile limitrofe fondului forestier constituie o resursă bogată de hrană, există riscul de a intra în contact cu deținătorii acestora și/sau cu animalele domestice care pășunează zona. În acest mod posibilitatea transmiterii de boli este crescută. Pentru evitarea fenomenului este necesară executarea, conform planului de amenajare a fondului cinegetic, de hrănitori și sărării în zonele frecventate de vânat (de obicei pe versanții însoriți și unde accesibilitatea este bună), totodată

realizând o bună corelație cu vârsta arboretului, cu existența subarboretului și, nu în ultimă instanță, cu raza de activitate a speciilor de interes cinegetic.

De asemenea, suprafața păduroasă fiind înconjurată de localități, sunt necesare măsuri pentru asigurarea liniștii în pădure, limitându-se accesul și circulația localnicilor numai la anumite trasee, precum și combaterea braconajului, turismului și activităților sportive (motocros, ATV etc.) neorganizate, combaterea dăunătorilor (câini și pisici hoinare etc.), interzicerea pășunatului în pădure etc.

La efectuarea diverselor lucrări silviculturale se pot avea în vedere o serie de măsuri cu caracter silvocinegetic:

- *pe suprafețele parcurse cu lucrări de regenerare sau tăieri de îngrijire se pot lăsa peste iarnă 2-3 arbori doborâți, cu coajă și frunze, pentru hrană;*
- *la executarea principalelor lucrări de îngrijire (degajări, curățiri, rărituri) vor fi menținute în compoziția arboretelor, ca hrană pentru vânat, speciile de amestec ajutătoare și cele arbustive în limite silvicultural admisibile;*
- *acolo unde este posibil, lucrările se vor executa cât mai grupat, pe suprafețe restrânse.*

Iarna, în unele zone de mare concentrare a vânatului (arborete tinere ș.a.), vânatul poate produce daune arboretelor, prin roaderea scoarței, lăstarilor sau mugurilor terminali, astfel favorizând apariția bolilor și mărinind sensibilitatea arboretelor la factori destabilizatori. Până în prezent, dăunările înregistrate au avut un nivel redus, fără a pune probleme deosebite în gospodărirea arboretelor.

Având în vedere concentrările sezoniere ale vânatului (mai ales iarna), când se pot produce daune arboretelor și în scopul realizării și menținerii unor efective normale de vânat, se impun unele măsuri, astfel:

- *hrănirea suplimentară a vânatului, mai ales în perioada de iarnă, cu hrană cât mai variată și de calitate;*
- *realizarea și întreținerea de hrănituri, sărării și instalații de vânătoare (standuri, observatoare, cabane);*
- *amplasarea hrăniturilor și sărărilor cât mai uniform pe suprafață și în afara regenerărilor tinere;*
- *interzicerea pășunatului în fondul forestier;*
- *asigurarea liniștii în zonele cu vânat prin reglementarea circulației în pădure (turismul neorganizat, motocros, culegere de ciuperci și fructe de pădure etc.) în special în perioadele de împerechere și clocitului la fazan;*
- *delimitarea în teren pentru fiecare fond de vânătoare și menținerea cu strictețe a unor zone excluse de la practicarea vânătoriei, cu excepția acțiunii speciale de combatere a dăunătorilor;*
- *promovarea regenerării naturale;*
- *împrejmuirea plantațiilor și folosirea substanțelor repelente;*
- *combaterea tuturor dăunătorilor vânatului;*
- *prevenirea bolilor specifice fiecărei specii de vânat;*
- *selecționarea vânatului de valoare și proporționarea sexelor;*
- *recoltarea vânatului numai prin vânători organizate, cu respectarea legislației în vigoare;*
- *prevenirea și combaterea braconajului.*

Prin măsurile propuse, dar și prin altele considerate necesare, se pot asigura condiții pentru realizarea și stabilitatea unui efectiv optim a vânatului în zonă, corespunzător condițiilor silvocinegetice existente.

Întrucât suprafața U.P. IX Zăvoaiele Siretului este împărțită între trei fonduri cinegetice, în fiecare dintre acestea ocupând suprafețe reduse, considerăm că este irelevantă prezentarea datelor de caracterizare a celor trei fonduri, care se referă la întreaga suprafață a acestora. Eventual, aceste date pot fi prezentate în amenajamentele celorlalte unități de producție din cadrul O.S. Adâncata, în care ocupă suprafețe mai semnificative, sau în studiul general pe ocol.

7.2. Potențial salmonicol

Văile care străbat U.P. IX Zăvoaiele Siretului au cursul lin, fiind slab oxigenate, cu un debit de apă foarte variabil, unele secând aproape complet în cursul verii. Ca atare nu există condiții proprii culturii salmonidelor și nu sunt amenajate nici un fel de instalații de către O.S. în acest scop.

7.3. Potențial recolte fructe de pădure

Condițiile geografice și pedoclimatice existente în U.P. sunt favorabile dezvoltării unor specii din flora spontană forestieră ale căror fructe au făcut și mai pot face obiectul recoltării și valorificării pe plan local sau la export.

Dintre speciile care ar putea face obiectul recoltării fructelor de pădure, mai importante, datorită frecvenței cu care se întâlnesc, sunt următoarele: măceșul (*Rosa canina*), porumbarul (*Prunus spinosa*), alunul (*Corylus avellana*), păducelul (*Crataegus monogyna*); răspândite în mai mică măsură, putem aminti: fragul (*Fragaria vesca*), murul (*Rubus hirtus*), cornul (*Cornus mas*), socul (*Sambucus nigra*), mărul pădureț (*Malus silvestris*), părul pădureț (*Pyrus pyraeaster*) etc.

Factorii care influențează producția anuală de fructe de pădure sunt următorii :

- condițiile staționale;
- potențialul biologic al speciei;
- gradul de luminare;
- dezvoltarea speciilor forestiere în suprafețele respective;
- frecvența unor fenomene climatice nefavorabile (înghețuri târzii, secete prelungite etc.).

În zona teritorială a U.P nu sunt create culturi speciale pentru producția de fructe de pădure.

7.4. Potențial recolte ciuperci comestibile

Date fiind condițiile staționale specifice ale U.P., ciupercile apar sporadic, cu importanță redusă pentru gospodărirea silvică. Specii care ar putea face obiectul recoltărilor, dar în cantități reduse și variabile de la an la an în funcție de factorii climatici, sunt următoarele: ghebele (*Armillaria mellea*), hribii (*Boletus edulis*), gălbiorii (*Cantharellus cibarius*), ciupercile de bălegar (*Psalliota campestris*), piciorul căprioarei (*Microlepiota procera*). Destul de des întâlnite, dar fără importanță economică, mai amintim: iuțarii (*Lactarius piperatus*), vinicioarele (*Russula sp.*), creasta cocoșului (*Clavaria botrytis*), bureții de rouă etc.

Și aici putem vorbi de fluctuații foarte mari ale cantităților de ciuperci, deoarece există ani când acestea sunt aproape inexistente, dar și ani când apar mai frecvent.

Date fiind condițiile staționale specifice zonei, ciupercile ar putea constitui o sursă de venit pentru ocol, dar de importanță redusă la nivelul U.P. IX, în condițiile asigurării unor servicii competitive de colectare și valorificare a acestora.

7.5. Potențial melifer

U.P. IX Zăvoaiele Siretului dispune de o bază meliferă destul de importantă, însă nevalorificată. Dintre speciile forestiere melifere, de departe se distinge salcâmul (*Robinia pseudacacia*), care ocupă 44% din suprafața pădurii, respectiv 54,40 ha. La acesa se adaugă specii arborescente sau arbustive precum teiul (*Tilia cordata*), plopul alb și negru (*Populus alba*, *P. nigra*), sălciile, cornul (*Cornus mas*), alunul (*Corylus avellana*), măceșul (*Rosa canina*), porumbarul (*Prunus spinosa*), murul (*Rubus hirtus*), diverse specii ierboase din poieni sau din fânețele și culturile agricole (floarea soarelui, rapiță, trifoi, lucernă etc.) limitrofe pădurii.

În cuprinsul U.P. nu există stupi de albine proprietate a ocolului silvic. Pentru viitor considerăm că se poate asigura pastoralul (în zona fondului forestier sau în afara acestuia – în pășuni și fânețe) unor familii de albine.

7.6. Alte produse

Pentru diversificarea și valorificarea superioară a majorității produselor pădurii, pot fi luate în considerare și alte resurse, cum ar fi:

- *plantele medicinale și aromatice* de la care se pot recolta **flori**: tei, salcâm, păducel, porumbar, soc, mușetel, podbal, urzică moartă, coada șoricelului etc; **frunze**: salcâm, alun, păducel, mur, salcie, soc, vâsc, brusture, păpădie etc; **întreaga parte aeriană a plantei**: traista ciobanului, mușetel, cicoare, sunătoare, urzică moartă, coada șoricelului, păpădie etc; **rădăcini**: brusture, cicoare, urzică etc; **scoarță**: plop, salcie etc.;
- *furajele*: fânul recoltat din poieni și goluri sau din unele plantații sau regenerări naturale cu starea de masiv neîncheiată (de aici recoltarea făcându-se fără prejudicierea acestora);
- *frunzarele* pentru hrana vânatului;
- *materiile prime pentru produse artisanale* etc.

